

UZMANLARA GÖRE 1915 OLAYLARINA İLİŞKİN
İDDİALAR ERMENİ KİMLİĞİNİN İNŞASINDA VE
SİYASETTE 'ARAÇSALLAŞTIRILYOR' - GÜNEŞ -
24.04.2020

Mustafa Serdar PALABIYIK-Maxime GAUIN

Blog No: 9
27.04.2020

Güneş (24 Nisan 2020)

Hazırlayan: Bekir AYDOĞAN (AA), Yorum: Doç. Dr. Mustafa Serdar PALABIYIK, Dr. Maxime GAUIN

Uzmanlar, 1915 olaylarına ilişkin Ermeni iddialarının, Ermeni kimliğinin inşasında ve siyasette araçsallaştırıldığı, Türkiye ile ikili ilişkilerde de sürekli gündeme getirildiği düşüncesi taşıyor.

Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) bünyesinde misafir akademisyen olarak çalışmalar yürüten Fransız tarihçi Maxime Gauin ve TOBB ETÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mustafa Serdar Palabıyık, Ermenistan'ın 1915 iddiaları ve bunun "araçsallaştırılması" tartışmalarını AA muhabirine değerlendirdi.

Gauin, Ermenistan'ın, 1915 iddialarını Ermeni kimliğinin inşasında araçsallaştırdığını belirterek, "Diasporada, özellikle Fransa ve ABD'de asimilasyon korkusu, geleneksel yapıların (Gregoryen Kilisesi, Ermeni Devrimci Federasyonu, Ramgavar, Hınçak) dili ve kültürü etkili bir şekilde korumak yerine Türklere karşı düşmanlığa odaklanmasına yol açtı." dedi.

Tarihçi Gauin, Erivan'ın iddia ettiği "ebedi mağdur statüsü"nü, işgali ve hatta 1992-1994'te Azerbaycanlılara karşı uygulanan etnik temizliği gizlemek için kullanıldığını kaydetti.

Ermenistan ve diaspora ilişkilerine değinen Gauin, "Eğer bir Ermeni hükümeti işgal

altındaki Azerbaycan topraklarının iadesi ve Türkiye'ye karşı toprak iddialarının sonlandırılması karşılığında Azerbaycan ve Türk yatırımlarını çekse, artık diasporadan bir kuruşa bile ihtiyaç duymazlar." şeklinde konuştu.

"Ermeni iddiaları siyasi araç olarak kullanıldı"

Gauin, 1915 Ermeni iddialarının ABD ve AB ülkelerinde siyasi araç olarak kullanıldığını ifade etti.

Onlarca yıldır, 1915 olaylarına ilişkin Ermeni iddialarını tanıyan tüm bağlayıcı olmayan yasa tasarısı projelerinin, ABD Federal Kongresinde başarısız olduğunu hatırlatan Gauin, şöyle devam etti:

"Geçen sonbaharda birdenbire başarılı oldular. Kongre üyelerinin çoğunluğu kendi ülkelerinin çıkarlarını göz ardı ederek, PKK'nın Suriye kolunun Batı'nın müttefiki olduğunu düşündü. Tasarıya oy verenlerin çoğu, oylarının tamamen Türkiye ile ikili gerginliklerle ilgili olduğunu ve herhangi bir tarihi kitabın okunmasıyla ilgisi olmadığını açıkça belirttiler."

Gauin, Almanya'nın 2015 yılı başlarında, "uluslararası bir mahkemenin Ermeni soykırımı iddialarını haklı çıkaracak bir kararı olmadığı" yönünde bir görüşü savunduğuna ve bu iddialara karşı çıktığına işaret etti.

Daha sonra Almanya Federal Meclisinin Angela Merkel hükümetinin desteğiyle aniden bir yasa tasarısı kabul ettiğini hatırlatan Gauin, "Merkel ve Alman parlamenterlerin kayda değer yasal ve tarihsel tartışmalar nedeniyle aniden fikirlerini değiştirdiği söylenebilir mi?" diye konuştu.

Gauin, Fransa'da ise Senatonun, Mayıs 2011'de, "Ermeni soykırımını reddetmenin" suç sayılmasını öngören bir yasayı reddettiğini anımsatarak, aynı yılın sonbaharında yeniden seçilme noktasında korku yaşayan Nicolas Sarkozy'nin benzer bir tasarının oylanmasını organize ettiğini aktardı.

"Soykırım konusu bizatihi devletin patronajında işlenecek konuya dönüştürüldü"

Doç. Dr. Palabıyık ise, 1915 olaylarının yarattığı "kurbanlaştırma" ve "mağduriyet" anlatılarının modern Ermeni kimliğinin çok önemli bir boyutu olduğuna dikkati çekti.

Ermenistan devletinin özellikle iki şekilde Ermeni kimliğinin yeniden üretimine destek verdiğini belirten Palabıyık, şunları söyledi:

"Bunlardan birincisi Ermenistan Anayasası'nın da atıfta bulunduğu 23 Ağustos 1990 tarihli Ermenistan Bağımsızlık Bildirgesi'nin 11'nci maddesinde 'Ermeni soykırımı'nın uluslararası toplum tarafından tanınması için çaba göstermenin bir devlet politikası olarak tanımlanmasıdır. Böylelikle soykırım konusu bizatihi devletin patronajında işlenecek bir konuya dönüştürülmüştür."

Ermenistan milli eğitim sisteminin ilkokuldan itibaren her bir vatandaşı "sözde Ermeni soykırımının" gerçekliği üzerinden yetiştirdiğini vurgulayan Palabıyık, bu konunun eğitim vasıtasıyla da olsa toplumsal bellekte her zaman canlı tutulduğunu kaydetti.

Palabıyık, Ermenistan açısından bakıldığında, sözde soykırımın yeni nesillere öğretilmesi ve uluslararası toplum tarafından tanınmasının haklı bir dava olduğunu belirterek bu durumun, 1915 anlatısının devlet tarafından Ermeni kimliğinin üretiminde ve yeniden üretiminde araçsallaştırıldığı gerçeğini de değiştirmediklerinin altını çizdi.

Ermenistan'ın 1915 iddialarının siyaset aracı olarak kullanıldığını vurgulayan Palabıyık, şöyle devam etti:

"Bilhassa soykırım iddiaları Türkiye'nin AB ve ABD ile ilişkilerinde önemli bir başlık. Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğine sıcak bakmayan ülkelerin parlamentolarında Türkiye'nin AB'ye aday ülke ilan edildiği 1999'dan sonra birbiri ardına 1915 olaylarını soykırım olarak tanıyan kararlar alınması, bu konunun siyaseten araçsallaştırıldığı en önemli göstergelerinden biri."

Palabıyık, Türkiye'nin bir AB ülkesi veya ABD ile ilişkilerinde bir gerginlik görüldüğünde soykırım iddialarının hemen buzdolabından çıkarılıp, gündeme getirildiğine de dikkati çekti.

"Bazı Ermeni siyasetçiler diasporanın önde gelenlerini dış mihrak olarak tanımlıyor"

"Diaspora, sözde Ermeni soykırımı iddialarının arkasındaki asıl itici güçtür. Hatta neredeyse Ermenistan devletinden daha baskın bir rol oynadığı dahi ileri sürülebilir." diyen Palabıyık, bunun, Ermenistan'ın SSCB tarafından işgal edilip buranın bir parçasına dönüştürüldüğü 1920'li yılların başından itibaren "soykırım" tezinin SSCB dışı Ermeni toplumunda daha canlı bir şekilde tartışılacağından kaynaklandığını belirtti.

Palabıyık, bir diğer önemli hususun da diaspora ve Ermenistan arasındaki gerilim olduğuna işaret ederek şu değerlendirmelerde bulundu:

"Diaspora maddi olarak ve siyasal etki anlamında Ermenistan devletinden çok daha güçlüdür ve Ermenistan'ın iç ve dış politikası üzerinde etkinlik kurmaya çalışmaktadır. Bu durum Ermenistan devletini rahatsız etmektedir. Bilhassa bazı Ermeni siyasetçiler diasporanın önde gelenlerini 'çok az maddi katkı sağlayıp, çokça konuşan' ve Ermenistan iç politikasını etki altına almayı amaçlayan bir dış mihrak olarak tanımlamaktadır."

*Fotoğraf: Mustafa Serdar Palabıyık (sağ), Maxime Gauin (sol)

<http://www.gunes.com/gundem/uzmanlara-gore-1915-olaylarina-iliskin-iddialar-ermeni-kimliginin-insasinda-ve-siyasette-a-1073373>

Yazar hakkında :

Atıfta bulunmak için: GAUIN, Mustafa Serdar PALABIYIK-Maxime. 2026. "UZMANLARA GÖRE 1915 OLAYLARINA İLİŞKİN İDDİALAR ERMENİ KİMLİĞİNİN İNŞASINDA VE SİYASETTE 'ARAÇSALLAŞTIRILYOR' - GÜNEŞ - 24.04.2020." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Blog No.2020 / 9. Nisan 27. Erişim Mayıs 25, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/Blog/UZMANLARA-GORE-1915-OLAYLARINA-ILISKIN-IDDIALAR-ERMENI-KIMLIGININ-INSASINDA-VE-SIYASETTE-ARACSALLASTIRILYOR-GUNES-24-04-2020>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır